

Eesti Teatri Agentuuri näidendivõistlus 2021

Mart Aas

„Kaksindus“

Kadri Lepp

„Kuju“

Katariina Libe

„Võrsed“

Heneliis Notton

„Emesis“

Liis Sein

„Kutse“

Näidendivõistlusi on Eesti Teatri Agentuur (enne 2008. aastat Eesti Näitemänguagentuur) korraldanud alates 1995. aastast. Nende hulgast leiab nii lastele- ja noortele suunatud kui ka naaberriikidega koostöös korraldatud rahvusvahelisi võistlusi. Kahekümne kuue aasta jooksul on näidendivõistlustele saadetud üle tuhande kahesaja näidendi ja ideekavandi ning preemia saanud või äramärkimist leidnud neist üle ühesaja nelikümmene teksti. Paljud võitjatest, kes preemiat saades kirjutasid alles oma esimesi näidendeid, on praeguseks juba tuntud näitekirjanikud.

Eesti Teatri Agentuuri 2021. aasta näidendivõistlusele saadeti 47 näidendit.

Võistluse žüriisse kuulusid Varja Arola, Elise Metsanurk, Ene Paaver, Tiit Palu, Jaak Prints, Priit Põldma ja Hardi Volmer, kes otsustasid esile tõsta viis näidendit:

I preemia (3750.-)

Katariina Libe „Võrsed“

II preemia (á 1875.-)

Mart Aas „Kaksindus“

ja

Kadri Lepp „Koitu“

Äramärgitud (á 675.-)

Heneliis Notton „Emesis“

Liis Sein „Kutse“

Rohkem infot võistluste kohta:

www.teater.ee/autorile/naidendivoistlused

ja heidi@teater.ee

MART AAS

Olen kirjutav näitleja. Ma ei mäleta, kuidas sündisin 1972. aastal Tallinnas Pelgulinna sünnitusmajas. Aga mäletan, kuidas õppisin Tallinna 46. keskkooli kunstiklassis ja lahkusin puberteedist mässajana koolist Tallinna Ehitus- ja Mehaanikatehnikumi autode erialale (kuna nii tundus lähedam). Tehnikumi ajal õppisin minimaalselt, tegelesin ajaviiteks noorte raadiosaadetega ja TV noortesaadetele sketšide tegemisega. Astusin peale TEMTi lõpetamist Eesti Humanitaarinstituuti, keskendusin teatriõppele ja lõpetasin EHI näitleja erialal. Paralleelselt kooliga tegime 90ndatel raadiosaateid ja kirjutasin reklaame. Kuni aastani 2003 tegutsesin põhiliselt Theatrumis näitlejana, sealt edasi vabakutselisena Tartu Uues Teatris ja mujal näitleja, stsenaaristi ja lavastajana, aga ka tv-seriaalides näitlejana. Väga armastan näitlejana tööd kaamera ees.

Paralleelselt olen lugenud alates nullindatest näitlejana audioraamatuid Eesti Pimedate Raamatukogule, teinud ja sisse lugenud kirjeldustõlkeid eesti filmidele, näitustele, osalenud mitmeid aastaid Erki Kasemetsa Polügoonteatri *performance* ides ja kunstilise rühmituse „Vedelik“ tegemistes. Olen koos kunstnik Kaarel Eelma ja arhitekt Mikk Mutsoga üks Pärnus asuva vabariigi väljakuulutamise monumendi autoritest.

Vabakutselisena olen olnud vahel sunnitud tegema ka huvitavaid ja vähem huvitavaid juhutöid, mis on olnud samaaegselt nii maailma avardavad kui, – omavahel öeldes, – ka muserdavad.

Näidendeid (näidendite „lavastsenaariume“, tekste) käsitlen kui abivahendeid energiavahetuse/hingamise tekitamiseks publiku ja lava vahel, mis on elavas teatris minu arvates kõige olulisem. Lavale on jõudnud näiteks näidendid „Kõik on noored“ Theatrumis, „Identiteet“, „EDU“, „Projekt Elu“ ja „Äralennuväli“ Tartu Uues Teatris, „Mürisev vaikus“ Kinomajas saal (Sinilind), minu alustekstist loodud dramatiseering „Suksitango“ Teatteri Telakkas Tampere ning väike öölambikontsert sürrealistlike lühilugudega Odeonis ja kultuuriklubis Winkel. Enamasti olen osalenud oma näidendite lavaletoomises ka näitleja, lavastaja või mõnel harval juhul ka dramaturgina.

Tervitan ja soovin lennutunnet!

* Foto Erlend Štaub.

Mart Aas „Kaksindus“

1N+4M

Eesti Teatri Agentuuri 2021. aasta näidendivõistluse II preemia.

Tegelased:

ISSI

EMME

POISS (ehk kaksikud POISS 1 ja POISS 2)

RÄNI ANTS

POISS 1 ja POISS 2 joovad läbivalt Õismäe tornmaja 13nda korruse rõdul brändit. Vahepeal ajahüpped ja ruumihüpped.

...

POISS 1: Omavahel öeldes ma ei tea kas issi ja emme...

POISS 2: „Issi ja emme”. Nii ilus...

POISS 1: Omavahel öeldes ma ei tea kas issi ja emme üldse olid olemas või ei. Ei tõesti.

POISS 2: Ilmselt nad siiski pidid olema sest muidu ei oleks ju mind.

POISS 1: Absoluutselt ei oska vahet teha mille ma olen nende kohta välja mõelnud ja millised nad tegelikult olid...

POISS 2: Arusaadav... ma ei ole neid ju nüüd hulk aega näinud...

POISS 1: Mul on nagu mingi film nendest oma peas, - mingid sähvid kaadrid, aga kui palju see nüüd tegelikkusele vastab...

POISS 2: - Millisele tegelikkusele? Sellele mis oli? Või mis hetkel on? Või sellele kujutlusele, väljamõeldisele – sellele filmile – mis alati jookseb paralleelselt peas?

...

ISSI: Sind huvitas kus ma olin need 3 päeva...

POISS: –

ISSI: Sind huvitas... Kus mina... Sinu isa... Priit Vaindloo... endine ment... hilisem muusik... ja sinu isa... olin need 3 päeva... kui ma ära olin... On nii?

Ei huvitanud? Hästi. Saan aru.

Seda on raske seletada... Aga... Siin on materjal – et mis neil päevadel minuga toimus. Mis ma ikka oskan öelda. Ehk annad andeks. Saad kunagi aru. Tööta see läbi.

POISS 1: WAW fail? Tee mp3-eks ole hea mul ei mahu kettale.

ISSI: Ma ei tahtnud oma elust mp3-e teha. Hiir ei tõusnud seda tegema. Sest põhimõtteliselt on siin kogu minu lugu. Kui sind huvitab.

Nii nagu ma oma lugu tajun. Ja ette kujutan.

Sest nagu ütleb su ema – ja mulle tundub tal on õigus – selle vahel mida me ette kujutame – ja selle vahel mis on... on imeõhukesed seinad... Kui üldse on... Me mõtleme end välja... kogu aeg... Me oleme väljamõeldised. Vähemalt pooleldi...

POISS 2: Mina ei ole. Mind huvitab sült. „Viljandi paadimees”, „Valgeid roose” ja selline värk.

ISSI: Siin majas sülti ei mängita! Siin majas sülti ei mängita!!!

POISS 1: Selle eest saab nutsu.

ISSI: Provotseerid? Tead ole süldiga ettevaatlik. Sest sült on sült. Isegi nalja või provokatsiooni mõttes. Ole selle flirdiga ettevaatlik. Muidu saabki sinust sült. Ja kui sa näed seda sülti lõpuks lähedalt... Kui see kõrgub su ümber... Mägedena... Siis hakkad väga igatsema... ja välja mõtlema... kõike... mis ei oleks sült. Ega betoon... Ega alasti küprok. Mingi materjal. Lihtsalt hingetu materjal...

Hästi... hästi...

Tead ma olen väsinud... Enda... sellest... Ja sinu... sellest... Ja ma ei tea mis sul jalad kõhu alt välja võtaks... Diivanilt lendu tõstaks...

POISS 2: Mu isa on kopter kes tuleb ja läheb, kõhu all rippumas poekott...

ISSI: Arvad?

No igatahes... Siin see on. Mitte küll kotis. Ja mitte söödav. Seekord. Mälupulgal.

POISS 1: Saab mäluda küll.

ISSI: Nii-nimetatud materjal... Sõnas ja muusikas... endise mendi... hilisema muusiku... sinu isa... Priit Vainloo kadumise kohta 26ndast detsembrist 29nda detsembrini.

Praegu sind ei koti ma tean. Iga asi omal ajal.

Ja häid jõule! Või noh – nüüd on juba uus aasta. Head uut!

...

POISS 1: Järgmisel öhtul kui koju tulin olid isa ja ema kadunud. Korter oli vaikne.

POISS 2: Muidugi sain ma kohe aru mis oli juhtunud. Aga šokk oli ikka.

POISS 1: Ja nii ma iseseisvusin.

POISS 2: Selles mõttes oli kergem, et nad jätsid mulle korteri. Ja selles mõttes ka, et nad olid ammu rääkinud, et kunagi nad lähevad.

POISS 1: Aga ikkagi oli alguses raske.

POISS 2: Pole lihtne bändi kiiresti kokku saada ja kohe teenima hakata. Aga mõne aja pärast sain hakkama.

POISS 1: Loomulikult ei mänginud me sülti. Seda ma rääkisin lihtsalt vanamehe kiusamiseks. See piinab mind vahel, et ma nii rääkisin.

POISS 2: Ei neil läheb hästi. Ütlevad luureandmed.

POISS 1: Ja ma tean et nende luure hoiab mul ka tegelikult silma peal.

POISS 2: Luuredroonid käivad ja saadavad inffi kus vaja.

POISS 1: Jajaa. Olen sest nüüd aru saanud ja vastusamme astunud.

POISS 2: Aga staapides istuvad bossid – mina siin ja nemad seal kuskil looduses kus nad elavad nagu mingid hipid praegu... minu andmetel...

POISS 1: Kusjuures hästi pidid elama – 94 kana pidi neil olema kes kõik munevad nagu mingi vabrik.

POISS 2: A bossid otse ei kohtu. Pole kombeks. Kõik käib läbi luure. Nagu ikka.

POISS 1: A vanamehel oli õigus. Või no selles mõttes ta võitis, et ma pidin tema materjali ikkagi läbi vaatama – POISS 2: ... Küllalt alguses – või siis kui mul noh raskeks läks.

POISS 1: Tahtsin sealt ilmselt mingeid vastuseid saada... ja töötasime selle materjali koos bändiga läbi.

(Tõstab mälu pulga sõrmede vahel üles.)

POISS 2: Võib ainult ette kujutada mis materjal see on.

POISS 1: Võtke kõigepealt 20 minutit... Kohvitassi ääres... Rahulikult... Ja kujutage ette. Et mis siin olla võiks.

POISS 2: Ja siis. Näemegi juba. Et mis see on. Väga reaalselt.

KADRI LEPP

Sündisin 1979. aastal Tallinnas. Sealsamas lõpetasin ma ka keskkooli ja 2002. aastal Eesti Muusika - ja Teatriakadeemia lavakunstkooli. Pärast teatrikooli lõpetamist asusin näitlejana tööle Viljandi Ugala teatrisse ja alates 2021. aasta sügisest tegutsen vabakutselise näitlejana. Ning ka lastekirjanikuna.

Kui ma peaksin vastama küsimusele, et miks ma kirjutama hakkasin, siis ütleksin vist, et ma lihtsalt väga tahtsin. Ma olen kirjutamist alati väga armastanud – nagu ka teatrit. Võib-olla oli teater lihtsalt mu esimene armastus, kirjutamine aga mõnda aega selline sala-armastust.

Tänaseks olen kirjutanud neli lasteraamatut: „Poiss, kes tahtis põgeneda“ (Tänapäev, 2016), „Lugu hiirest, kellel polnud kelku“ (Päike ja Pilv, 2016) , „Tüdruk, kellel oli saladus“ (Tänapäev, 2017) ja „Salasõnad“ (Tänapäev, 2020).

Minu esimene näidend „Astridi valss“ (Eesti Teatri Agentuuri 2019. a näidendivõistlusel äramärgitud tekst) sündis väga suurest ahvatlusest teatrisüsteemis rolli vahetada. Kirjutada näitlejale olles ise näitleja. See ahvatlus ei ole tänaseks sugugi järele andnud, pigem vastupidi. Nii sündiski minu teine näitemäng „Kuju“. Ja kuna ma väga tugevasti tunnen, et armastus teatri, näitleja ja samal ajal ka näitekirjanduse vastu muudkui aga süveneb, siis usun, et kirjutatan teatrile kindlasti veel.

* Foto Terje Atonen.

Kadri Lepp „Kuju“

3N+4M

Eesti Teatri Agentuuri 2021. aasta näidendivõistluse II preemia.

Tegelased:

ANNA (30)

EMA (u 60)

ISA (u 60)

PAUL, Anna vend (32)

EERIK, tudeng (23)

MEELIS (u. 40)

MAMMA (85)

(Eerik astub kööki. Tal on jope seljas, kaasas on seljakott ja samad asjad, mis tuleski. Ta ei märka Annat. Läheb vaikselt välisukse poole. Siis näeb Annat.)

EERIK: Tere.

ANNA: Mida sa teed? Mida sa teed siin?

EERIK: Ma lähen ära.

ANNA: Räägi tasem, palun, mu ema ja isa ärkavad üles.

EERIK: Jah. Ma lähen ära.

ANNA: Mis sul viga on?

EERIK: Ma ei saa aru...

ANNA: See on minu kodu, issand jumal. Mis sul viga on, ma ei saa aru?

EERIK: Ma ei teadnud, et see on sinu kodu. Kust ma pidin seda teadma?

ANNA: See on ebanormaalne lihtsalt.

EERIK: Anna, ma räägin sulle, et ma ei teadnud, et see on sinu kodu. Ja ma lähen praegu minema, eks. Kas sa tõesti arvad, et ma oleksid tulnud siia, kui ma oleksin teadnud, et see on sinu kodu?

ANNA: Ma ei usu sind.

EERIK: Ausõna. Mida ma ütlema pean, ma ei tea.

ANNA: Palun, mine siis minema!

EERIK: Jah.

ANNA: Palun.

(Eerik jääb korraks seisma.)

EERIK: Võib, ma ütlen ainult ühe asja.

ANNA: Ei!

EERIK: Anna...

ANNA: Palun, mine ära.

EERIK: Palun. Üks asi.

ANNA: Mine, palun, lihtsalt minema.

(Anna isa astub kööki.)

ISA *(sosinal)*: Ahahh. Tere.

EERIK: Tere.

ISA *(Annale)*: Sa magasid juba või?

ANNA: Ei.

ISA: Ahahh. *(Eerikule)* No tule siia poole siis.

EERIK: Jah.

ISA: Lähme tasakesti, meil siin magatakse, kell on palju.

(Isa juhatab Eeriku Anna toa poole. Tuleb hetke pärast tagasi.)

ISA: Anna! Kas sa magad juba?

(Anna ei vasta, paistab magavat.)

ISA: Maga, maga.

(Isa läheb Mamma ukse juurde, paotab seda vaikselt.)

ISA: Mis sa teed seal, Mamma? Ei saa magada? Tahad istuma tulla? Ei taha? Ma tasakesti räägin, Anna magab siin. Meil on see üüriline seal Anna toas nüüd. Et siis sa tead. Täitsa mühakas, ma ütlen, poole öö ajal tullakse siis niimoodi. Ajas sinu ka üles või? Anna ajas küll üles vist. Kas tahad teed? Teen sulle? Või teen piima soojaks?

Ei taha midagi? Kas ma lähen siis ära magama või? Ma lähen siis, jah. Homme on vaja kana ära tuua ja. Ma ei teagi, kas ma nüüd saan normaalset üldse. Nädalavahetus on ju. Kõik normaalsed rabatakse reede õhtul ära ju. Aga eks ma siis hommikul hakkan ajama seda asja, jah. Hommikul hakkan ajama seda asja. Aga ma lähen siis praegu või? Sa jää ikka ka magama. Eks. No hüva on.

(Isa läheb. Anna avab silmad. Istub, peaaegu liikumatult. Vaikselt avaneb magamistubadesse viiv uks, siseneb Eerik.)

EERIK: Anna...

ANNA: Jumal küll...

EERIK: Anna, palun, lihtsalt kuula mind. Sa ei pea midagi ütlema, kui Sa ei taha.

(Anna ei vasta.)

EERIK: Kas ma võin rääkida?

(Anna ei vasta.)

EERIK: Anna?

(Anna ei vasta.)

EERIK: Tohib, ma räägin.

ANNA: Räägi.

EERIK: Mul tegelikult ei ole palju öelda.

ANNA: Ütle.

EERIK: Hästi...Ma ei tea, mis sul juhtus. Või ma ei tea, kes ma sulle olen... või olin... või... Aga ma ei saa teisiti. Ma pean sulle ütlema, et ma armastan sind.

ANNA: Issand jumal...

EERIK: See on tõsi.

ANNA: Misasi? Millest sa räägid? Ma ei mäletanud su nimegi!

EERIK: Mina mäletan su nime väga hästi.

KATARIINA LIBE

Olen Tallinnas sündinud ja siin ka pea terve elu elanud. Lõpetasin Vanalinna Hariduskolleegeiumi ja pärast lühikest põiget Tartusse EMTA lavakunstikooli. Töötasin umbes aasta jagu pärast teatrikooli VAT Teatris, kui tundsin üha veendunumalt, et lava pole minu koht – tõtt-öelda on kohutavalt ebamugav, kui saalitäis inimesi sind mitu tundi järjest vahib; on kurnav, kui su ainus töövahend oled sa ise; ei ole arvutit, mille taha peituda; ei ole päevi, mil saaks segamatult kodus töötada.

Järgmised seitse aastat kulgesid otsides oma kohta – kusagil arvuti taga, teiste pilkude alt väljas, tehes seda, mis mulle päriselt meeldib. Ja proovitud sai kõiksugu asju. Vahepeal lõpetasin BFM-i nüüdismeedia magistrantuuri ja kasvasin oma kahte last.

Täna töötan pereajakirjas toimetajana ja et olen kuulnud ütlust, et esimene raamat tuleks kirjutada valdkonnast, mida tunned, otsustasin näidendi kirjutada teemadel, mille sees ma igapäevaselt töökeskkonnas olen – lapseootus, sünnitus, kunstlik viljastus, lapsekaotus, lastekasvatamine ... Kõikide nende teemadega kaasnevate valudega kohtudes tekib paratamatult küsimus – milleks kogu see vaev? Sellele küsimusele otsisingi ehk enda jaoks näidendit kirjutades vastuseid.

Sel sügisel andsin välja oma esimese romaani „Ohverduste sügis“, mis ka romaanivõistlusel ära märgiti.

* Foto Erlend Štaub.

Katariina Libe „Võrsed“

2N+3M+2R

Eesti Teatri Agentuuri 2021. aasta näidendivõistluse I preemia.

Tegelased:

PAULA

ELIIS

TANEL

JAKOB

HENRI

ARST

RASEDUSNÕUSTAJA

2. Günekoloogi juures

ARST: Olete suhtes?

PAULA: Jah.

ARST: Ja ei midagi. Tähendab, üritate? Soovite uuringutele minna?

PAULA: Ei soovi ja ei ürita.

ARST: Ahsoo. Kolmkümmend üheksa olete, jah?

PAULA: Jah.

ARST: Nojah, nojah. Kuni neljakümnenda eluaastani hüvitab riik viljatusravi ja kunstliku viljastamise, sealt edasi on see oma rahakoti peal ja see ei ole odav lõbu. Õnnestumise tõenäosus on 10-15 protsenti. Lõpuks läheb see kõik väga kalliks maksma, võtate pangast laenu ja tulemust ei garanteeri keegi. Ma soovitan teil asuda asja kallale.

PAULA: Ma ei soovi lapsi, ma juba ütlesin.

6. Kontoris

(Võtab telefoni ja arsti käest saadud lipiku, vaatab ümberringi, ega keegi tema kõne kuulmas ei ole, valib numbri ja jääb ootama.)

PAULA: Tere, ma helistan, et analüüside vastuseid teada saada... Paula Haab... Ahah... Millised muutused?... Ja mida see tähendab siis?... Kas seda saab opereerida? ... Jaa, hästi, 14. kell 11 sobib küll... Hästi, näeme siis.
(Lõpetab kõne.) Persse.

9. Baaris

(Paula ja Jakob vaikivad pikalt. Jakob ei oska midagi öelda.)

JAKOB: Noh, meres on palju kalu... või nii. Mu meelest vähemalt on... naisi hirmus palju... igal pool.

PAULA: Küllap vist.

JAKOB: Ah... Tõmba tinder ja elu läheb edasi. Nüüd mõne eide pärast siis nutta! Sinusugused on üldse tinderis või?

PAULA: Ma ei taha tinderit tõmmata.

JAKOB: Persse küll, ma pean mingi töö endale leidma.

PAULA: Ah?

JAKOB: Nagu päristöö. See on Kärdi tingimus. Eks ma mõned keikad jätan ikka alles, nagu hingele või nii. Aga ta ütles, et nii ei lähe, et ma kogu aeg bändidega ringi tuuritan ja öösiti tööl käin.

PAULA: Noh... arusaadav.

JAKOB: Aga ma ei kujuta ette, mis tööd ma tegema võiksin hakata. Sa kujutad?

PAULA: Ega ausalt öeldes ei kujuta küll.

JAKOB *(ulatab Paulale väikse pakki)*: Näe.

PAULA: Mis see on?

JAKOB *(loeb pakilt)*: Leeksalvei. *Lighthouse Purple*. Taime kasvukõrgus kuni 60 cm. Seeme idaneb temperatuuril 21-24 kraadi 4-6 päeva.

Ümberistutusest valmis istikuni läheb 4-5 nädalat. Leeksalvei sobib...

PAULA: Mis ma sellega teen?

JAKOB: Sul on ju see suvila?

PAULA: Jah, aga ma ei istuta sinna lilli. Sellega tegeles Eliis. Ma pole suutnud ühtegi taime üle nädala elus hoida, kõik lilled on minule allergilised.

JAKOB: Noh... ongi paras aeg see asi ise käsile võtta. Üks bändikaaslane andis, ta oli kogemata ostnud valed ja naine oli jube tige.

(Paula vaatab nõutult pakki.)

11. Haiglas

TANEL: Aitäh sulle tõesti, Paula! Ma ei kujuta ette, mis oleks saanud, kui sind poleks seal olnud! Eliis ütles mulle ka, et sa olid väga vapper, nagu

päris ämmaemand kohe. See on küll kohutav, et see kiirabi nii kaua tuli. Aga tänapäeva meditsiin, küll selle saab korda. See on ilmselt tühiasi. Peaasi, et Albertiga on kõik korras. Ta on lihtsalt imeilus beebi! See oli tõesti fantastiline, et sa... Aitäh!

PAULA: Pole tänu väärt. Ma lihtsalt tegin, mis...

TANEL: Ma loodan, et sul kõik... Anna andeks, et... See kõik ei olnud nii plaanitud. Anna mulle andeks, Paula.

PAULA: Pole hullu.

TANEL: Aga küllap nii ongi parem, eks. See laps ei oleks ilmselt sinu plaanidega kokku läinud. Ta oleks su tööd hakanud segama. Kõik see magamatus ja mähkmehais ja... lasteaiakoosolekud ja sünnipäevad ja...

PAULA: Jah.

TANEL: Vabandust.

PAULA: Hoia siis neid. Eliisi ja Albertit.

TANEL: Jah! Ja sina hoia ennast. Kui sa tahad last vaatama tulla, siis me ootame sind iga kell!

PAULA: Jah.

26. Günekoloogi juures

ARST: Rasedus tegi küll head, nagu see sellisel juhul juhtuda võib, aga tundub, et ta on uuesti kasvama hakanud. Mul on kahju, aga mulle tundub, meil ei õnnestu seda seekord välja lõigata ilma...

PAULA: Ilma?

ARST: Ilma kogu emakat eemaldamata.

PAULA: Selge.

ARST: Ma saan teile pakkuda operatsiooniks aja juba järgmisel nädalal. Me peame tegutsema kiiresti.

PAULA: Hästi.

28. Kodus

(Paula vaatab oma leeksalveid. See on kasvama läinud.)

HENELIIS NOTTON

Olen Heneliis, sündisin aastal 2001 umbes-täpselt Keila kandis ja töotan alates selle aasta märtsist etenduskunstide keskuses Kanuti Gildi SAAL majadramaturgina. Enne osalesin aktiivselt ka loovkirjutamiskool Drakadeemia töös ning veel enne seda assisteerisin kolm aastat kunstnik Flo Kasearu. Alates novembrist kureerin ürituste sarja/raamatupoodi nimega Kausaal, miskaudu avastada uusi viise tekstist mõtlemiseks. Naudin eriliselt tekstivormidega eksperimenteerimist, ei armasta ainult enesetutvustuste kirjutamist ning olen uudishimulik kogu vahepealse suhtes.

* Foto Bohdana Korohod.

Heneliis Notton „Emesis“

3N+3M+3-8R

Eesti Teatri Agentuuri 2021. aasta näidendivõistlusel äramärgitud.

Tegelased:

SABI on 18-19-aastane.

LEENU on sama vana.

REMI samuti.

KRISTJAN ka.

REIN on keskealine. ANNI ka.

*(Pistelisel on tegelasi veel ning pooltes stseenides on palju **rahvast**. Kuigi nad on väga olulised, ei mainita neid nimepidi. See, kui tegelasel pole stseenis sõnalist osa, ilmingimata ei tähenda, et teda **kohal** pole.)*

4

(Kamp noori istub valgel vaibal ringiratast. Ringi keskel on tühi pudel, millest niriseb vaibale veidi punast veini. Leenu võtab pudeli kätte, püüab huultega viimase tilga kinni püüda.)

- Et vaip mustaks ei saaks
- Punaseks
- Jah
- Veereta
- Ei, enne küsime
- Kas tegu on ka või?
- Pole nii ammu mänginud
- Nii ammu
- Teeme nii, et see kelle peale/
- Kelle peale pudel jääb, ütleb, kui vanalt ta süütuse kaotas
- Ma tahan tegu!
- Oota natuke, pärast on tegu
- Tõsiselt ka mängime seda või?
- Seda peab ka ütlema, et nagu kellele või?
- Ainult kui sa tahad
- Ei taha, cmon

(Veeretatakse pudelit. Pudel peatub Sabil.)

5

(Hämar magamistuba. Poollai voodi seina ääres. Sabi on end voodis teki sisse mässinud. Teki seest paistab välja vaid tema pea. Rein seisab voodi kõrval, tõmbab pükse jalga. Põrand nagiseb ta jalge all.)

- Ukse panen enda järel lukku või?

(Sabi noogutab.)

21

(Sabi on pimedas keldris. Vesi on talle puusadeni. Kleit hulbib veepinnal. Keskealine pigem tugevapoolse kehaehitusega mees paneb pükse jalga, tõmbab luku kinni.)

- Tra, see stseen juba oli...
- Ukse panen enda järel lukku või?
- Miks see kogu aeg uuesti tuleb... tuleb kogu aeg uuesti tagasi. Ja siis uuesti... See vesi...
- Mis vesi?
- Külma on
- Pane aken kinni
- Ei ulata

(Sabi paneb upitades akna kinni, mees vajub vee alla. Hele vannitoavalgus. Sabi on riietega vannis. Vesi hakkab üle vanniserva voolama, Leenu tuleb vannituppa, paneb kraani kiiresti kinni.)

LEENU: Sabi! Halloo! Mida sa teed?

SABI: Kuidas

LEENU: Miks sa vannis oled... Kas sa oled pahane mu peale või? Ma küsisin su käest, kas see on okei, kui ma Tartusse lähen. Sa ütlesid, et see poleks okei, kui ma EI läheks

SABI: Leenu

LEENU: See on sitaks nõme, mida sa teed praegu

SABI: Leenu

LEENU: Sa tead, et ma olen Tartusse minemisest reaalselt mingi viis aastat unistanud

SABI: Leenu, see pudelimäng

LEENU: Mis fcking pudelimäng?

SABI: Ma olin 12

LIIS SEIN

Töötan Eesti Lastekirjanduse Keskuses juhiabina. Lisaks juhendan keskkuses laste loovkirjutamise ringi ning püüan läbi selle suunata lapsi rohkem lugema ja kirjutama.

Esimeste kirjatöödeni jõudsin 2008. aastal tänu loovkirjutamiskoolile Drakadeemia ning sellest alates olen kirjutanud erinevaid lavatekste täiskasvanutele. Mitmed näidendid on jõudnud lavale ja leidnud esiletõstmist ka Eesti Teatri Agentuuri näidendivõistlustel. Lisaks näidenditele meeldib mulle kirjutada raamatuid lastele, mis annab võimaluse jutustada neile erinevaid lugusid. Mul on ilmunud seitse lasteraamatut ning loodan, et tulevik toob neile kindlasti lisa.

Kirjutamine on muutnud minu väga loomulikuks osaks ning ilma selleta ei kujuta enam oma elu ette...

* Foto Hedi Jaansoo.

Liis Sein „Kutse“

Eesti Teatri Agentuuri 2021. aasta näidendivõistlusel äramärgitud.

Tegelased:

NAINE, viiekümnendates

ALEX, naise abikaasa

PETER, naise poeg

JULIA, naise poja pruut

VIIVIAN, naise poja ekspruut

KARIN, naise poja eksekspruut

TUUL, naise sõber lapsepõlvest

ANN, naise sõber lapsepõlvest

NIINA, naise tööandja

URR, naise töökaaslane

PIISA, naise kunagine töökaaslane

TOM, naise jaoks võõras

KÕU, naise jaoks veel võõram

MARAN, naise jaoks kohutavalt võõras

MÄLESTUS

TUNDMATUD TEENINDAJAD

6.

(Suur ruum, mille keskel laiub pikk laud, on lookas söökide ja jookide all. Laua ümber istub endiselt lõbus seltskond. Naerdakse, tantsitakse, süüakse ja tõstetakse üksteise terviseks klaase. Naine istub laua otsas ja vaatab kannatamatult kella. Ta keeldub viisakalt kõikidest jookidest ja toostidest ja mälestuskõnedest ning ootab.

Ühel hetkel ta tuleb. Tuleb hõlmad lehvides nagu üks võõras järjekordsesse peielauda. Võõras võtab teiselpool lauaotsa istet ja tõstab tühja klaasi Naise mälestuseks. Naine on noogutab. Ootab, et tulija ütleks miskit, kuid viimane jääb vaatama seltskonna kirevat elu.)

NAINE: Kuidas siis jääb?

MÄLESTUS: Millega?

NAINE: Sellega!

MÄLESTUS: Sellega?

NAINE: Sa ei tulnud ju ometi niisama?

MÄLESTUS: Ja ... Ei ... Muidugi ... Mitte.

NAINE: Et siis ikka asja pärast?

(Mälestus noogutab kinnituseks.)

NAINE: Suurepäranel! Kuidas siis jääb?

MÄLESTUS: Jaa, ma mõtlen selle peale. Midagi ehk annab korraldada.

NAINE: Annab korraldada? Aga mina mõtlesin, et ...

MÄLESTUS: Kuule, kas sa seda kuulsat vahukooretorti ka lauda tellisid? See on mu lemmik juba sajandeid...

NAINE: Ma tõesti mõtlesin, et sa tuled ja võtad selle, mis väärt meenutamist.

MÄLESTUS: Aga mis sai heeringasalatist? Kas see on ka juba otsas?

NAINE: Ma olen püüdnud teha kõik selleks, et minust midagi maha jääks. Mida ma pean veel tegema?

MÄLESTUS: Ja kas sul midagi juua polegi? Veini või õlut või limonaadi?

NAINE: Midagi saab ju veel teha, et mälestus minust põleks aastakümneid ereda leegiga.

MÄLESTUS: Ei tea siin midagi ... Jube nadi värk ikka ...

NAINE: Nadi? Millest sa räägid? Mida sa tahad? Kõike on olnud ... Sa jäid lihtsalt paganama hiljaks ...

MÄLESTUS: Sorry, mul läks teisel objektile veidi pikemalt. Vanatädi oli kogu oma elu sõna sõnalt kirja pannud ja selle läbi närimine võttis mõni minut kauem aega.

NAINE: Mõni minut? Sa hilinesid kolm tundi!

(Naisel hakkab halb. Ta otsib oma kotist taskuräti ja pühib sellega endal otsa eest higi. Teeb sama taskurätiga endale ka veidi tuult.)

MÄLESTUS: Hea küll. Mida sa siis eelistad – kas mälestust, kui erakordselt säravast näitlejannast või mälestust skandaalsest sõnavõtust kultuurinimeste nimel?

NAINE: Ma võtaks mõlemad.

MÄLESTUS: Mõlemaid ei saa ...

NAINE: Miks ei saa? See kõik on minu jaoks oluline. Üks on see, kes ma tegelikult olen ja teine, mille järgi ma ajalukku lähen.

MÄLESTUS: Ei, ei ... See läheb paljuks.

NAINE: Seda on väga vähe. Ma jätsin nimekirjast niigi välja kuldmedalid, karikad, trofeed ja esimese abielu riigireeturiga.

MÄLESTUS: Kahju, viimane oleks olnud just mäletamist väärt.

(Naine ärritub veelgi ja vaatab igaks juhuks enda ümber.)

NAINE: Mida sa tahad?

MÄLESTUS: No kui alustuseks saaks väheke süüa, siis oleks sul veel lootust.

NAINE: Ok, asi on siis lihtsalt toidus?

MÄLESTUS: Täpsustan – pidusöögis.

NAINE: Hea küll. Saagu su tahtmine.

(Naine teeb kolm plaksu ja korraga avanevad ruumi ukсед. Tundmatud teenindajad toovad lauda mõned tordid, salatid ja joogid. Mälestus siltab kõhtu ja limpsab keelt.)

MÄLESTUS: Lõpuks ometi hakkavad imed juhtuma.

NAINE: Nii ja nüüd ütle, mida ma pean veel tegema? Mida teha, et inimesed mind mäletaks?